

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/172/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6611204406
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6611204406.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Márie Trubanovej, PhD., v právnej veci žalobcu JUDr. H. A., advokáta, miesto doručovania V. kancelária XXX XX U., M. F. XX, proti žalovanému 1. S. G., narodeného XX. XX. XXXX, bytom U., A. 9, 2. M. G., rodenej A., narodenej XX. XX. XXXX, bytom U., B. XX, 3. S. L., rodenej G., narodenej XX. XX. XXXX, bytom U., B. XX, 4. O. G., narodeného XX. XX. XXXX, bytom U., A. 9, všetci zastúpení advokátom JUDr. Ondrejom Sochorom, Advokátska kancelária Banská Bystrica, ul. Prof. Sáru 3873/44, 5. maloletaj M. G., narodenej XX. XX. XXXX, bytom U., B. XX, 6. maloletaj A. G., narodenej XX. XX. XXXX, bytom U., B. XX, maloleté zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately Lučenec, v konaní o určenie vlastníctva žalovaného 1/ k spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnostiach, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 17C/51/2011-135 zo dňa 13. marca 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Žalobca je povinný nahradiť žalovaným v 1. až 4. rade trovy odvolacieho konania pozostávajúce z náhrady trov právneho zastúpenia advokátom vo výške 125,03 EUR k rukám právneho zástupcu žalovaných v 1. až 4. rade JUDr. Ondreja Sochora, advokáta, Advokátska kancelária 974 01 Banská Bystrica, Ul. Prof. Sáru 44, do troch dní.

o d ť o v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh žalobcu na určenie, že žalovaný 1. je výlučným vlastníkom nehnuteľností vedených Správou katastra Lučenec na LV č. XXXX, zamietol a uložil mu povinnosť zaplatiť žalovaným trovy konania 1 227,60 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Okresný súd mal za to, že žalobca sa návrhom na začatie konania domáhal určenia, že žalovaný 1. je 3/5-inovým ideálnym podielovým spoluvlastníkom na nehnuteľnostiach, vedených Správou katastra v U., konkretizovaných v dôvodoch napadnutého rozsudku, na základe tej skutočnosti, že žalovaný v rade 1. ako darca so žalovanými v rade 2. až 6. dňa 25. 02. 1999 uzavrel darovaciu zmluvu, v ktorej, okrem iného, obdarovaným daroval nehnuteľnosti vedené v k. ú. U. na LV č. XXXX, vklad, ktorý bol povolený pod č. V XXX/XX z 28. 09. 1999 - 2089/99. Podľa názoru navrhovateľa, predmetná zmluva je absolútne neplatná, nakoľko boli ňou obdarovaní žalovaní v rade 4. až 6. ako maloleté osoby a zmluva je postihnutá právnymi vadami, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť darovania v rozsahu dotknutej časti darovacej zmluvy. V dôsledku týchto právnych skutočností tento úkon nemá právny účinok spojený s platným prevodom vlastníctva k daru do podielového spoluvlastníctva žalovaných v rade 4. až 6. ako obdarovaných, u každého v podiele po 1/5-inách, spolu v 3/5-inách. Maloleté deti pri tomto právnom úkone zastupovala ich matka M. G. (odporkyňa v 2. rade), manželka odporcu v 1. rade. Na zmluve nie je vyznačený podpis kolízneho opatrovníka, ktorý mal pri tomto úkone podľa ust. § 31 ods. 2 Zákona o rodine zastupovať žalovaných v rade 4. až 6. ako maloletých účastníkov zmluvy. Okresný

súd v Lučenci rozsudkom sp. zn. 11Nc/410/1999 zo dňa 22. 03. 1999 dodatočne schválil právny úkon vyššie menovaných maloletých účastníkov, pričom v rozsudku uvádza účasť kolízneho opatrovníka, ktorým mal byť Okresný úrad - odbor sociálnych vecí v Lučenci. Podľa názoru žalobcu darovacia zmluva je v napadnutej časti v rozpore so zákonom, nakoľko pri vlastnom uskutočnení prejavu vôle. t. j. pri samotnom posudzovaní obsahu a následnom podpise darovacej zmluvy nebol zúčastnený kolízny opatrovník žalovaných v rade 4. až 6. Namietanú absolútnu neplatnosť právneho úkonu nie je možné konvalidovať dodatočným súhlasom kolízneho opatrovníka, ktorý bol daný podľa vyššie citovaného rozsudku Okresného súdu zo dňa 22.03.1999, právoplatný dňa 31.03.1999. Proti žalovanému v rade 1. má žalobca vykonateľnú pohľadávku na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Okresného súdu v Lučenci č. k. 12C/50/2010-65 zo dňa 22. 06. 2010 vo výške 4 207,50 EUR, ktorá je bezvýsledne vymáhaná prostredníctvom súdnej exekútorky JUDr. Jany Debnárovej. Vymáhateľnosť tejto pohľadávky je zo strany žalovaného v rade 1. účelovo marená v dôsledku nedostatku postihnuteľného majetku na uspokojenie jeho rozsiahlych záväzkov. Podľa názoru navrhovateľa má z uvedeného dôvodu naliehavý právny záujem na predmetnej žalobe, nakoľko uplatneným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie pretrvávajúcej neistoty vo vymáhateľnosti jeho vykonateľnej pohľadávky.

Podaním zo dňa 30. 01. 2012 došlo k zmene žalobného návrhu v tom znení, že žalobca žiadal určiť, že žalovaný v rade 1. je výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností. Zmena návrhu bola pripustená dňa 13. 03. 2012. Dôvodom zmeny žalobného návrhu bola tá skutočnosť, že žalovaní v priebehu konania namietali, že vydržali predmetné nehnuteľnosti. Žalovaný 1. voči žalovaným v rade 2., 3. a 4. písomným oznámením zo dňa 08. 07. 2004 si uplatnil zákonné právo na vrátenie daru a na základe vyššie uvedeného právneho úkonu žalovaného 1. zanikli právne účinky darovania podľa darovacej zmluvy zo dňa 25. 02. 1999 voči obdarovaným žalovaným 2. až 4. a zároveň nastalo obnovenie vlastníctva žalovaného 1. k darovaným nehnuteľnostiam u každého v rozsahu darovaného podielu vo výške 1/5-iny. Žalovaní 2. až 4. napriek oznámeniu nesúhlasu s jeho postupom nepodali v trojročnej premlčacej lehote oproti žalovanému 1. žalobu o určenie neplatnosti daného právneho úkonu. Podobným postupom podaným zo dňa 08. 07. 2001 uplatneným z právneho dôvodu podľa § 630 Občianskeho zákonníka, žalovaný 1. sa domáhal vrátenia daru ideálnej polovice nehnuteľností, ktoré daroval žalovanej 2. na základe darovacej zmluvy zo dňa 20. 09. 2000. Vlastníctvo žalovaného 1. k touto zmluvou darovaných nehnuteľností bolo obnovené na základe rozhodnutia súdu v dôsledku určenia absolútnej neplatnosti tohto právneho úkonu.

Okresný súd návrh žalobcu zamietol, keď ustálil, že uňho neexistuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty, ktorý by bol ohrozením jeho právneho postavenia a ani pri kladnom rozhodnutí vo veci samej by žalobca nemal zaručené, že pri predaji nehnuteľností, ktoré by určovacou žalobou získal žalovaný 1. bol úspešný. Keďže sa žalobca v dôsledku požadovaného určenia nestane vlastníkom nehnuteľností, ani nevznikne na tomto základe právo na prevedenie nehnuteľnosti do jeho vlastníctva a takýmto spôsobom je len vnucované vlastnícke právo žalovanému 1, ktorý sa už raz v minulosti tohto svojho vlastníckeho práva vzdal v prospech žalovaných v rade 2. až 4., tak nemôže byť ani daný naliehavý právny záujem na takomto určení.

O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu v konaní a žalovaným, ktorí vo veci mali plný úspech, priznal náhradu trov konania vo výške 1.227,60 EUR pozostávajúcich z náhrady trov právneho zastúpenia žalovaných.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) odvolanie žalobca. Rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie s tým, že dôvody podaného odvolania opiera o § 205 ods. 2 písm. c) a f) O. s. p. (súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

Poukázal na to, že v konaní preukázal voči súdu existenciu právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 12C/50/2010 - 65 zo dňa 22. 06. 2010, ako aj právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu Okresného súdu Lučenec č. k. 6Ro/426/2011 - 26 zo dňa 12. 12. 2011, čím zároveň nespochybniteľne osvedčil z týchto rozhodnutí vyplývajúce svoje práva a majetkové

nároky žalobcu voči žalovanému 1. Napadnutým rozhodnutím prvostupňový súd bez náležitého zisťovania skutkového stavu odmietol právnu ochranu žalobcu vo vzťahu k podmienkam pre reálnu vykonateľnosť jeho nárokov. Súd, ktorý na jednej strane vydal dve vykonateľné rozhodnutia majetkovej povahy, na druhej strane odmieta rešpektovať právo na ich vykonanie voči zaviazanému subjektu v úrovni naliehavého právneho záujmu. Postupom okresného súdu dochádza k popretiu ústavnej autority súdnych rozhodnutí vydaných v občianskom súdnom konaní. Poukázal na to, že v konaní predložil súdu listinné dôkazy svedčiace o tom, že evidenčný údaj, ktorý predstavuje existujúci zápis v časti „B“ listu vlastníctva č. XXXX ... vzhľadom na absolútnu neplatnosť Darovacej zmluvy uzavretej dňa 25. 02. 1999 medzi žalovaným v rade 1. ako darcom a žalovanými v rade 2. až 6. nie je v súlade s právnym stavom. Z neplatného právneho úkonu nevznikajú žiadne právne účinky a absolútnu neplatnosť právneho úkonu nemožno dodatočne odstrániť alebo konvalidovať. Trval na tom, že naliehavý právny záujem uplatnený v konaní je odôvodnený tým, že bez tohto určenia je právne postavenie žalobcu ohrozené a neisté. Žalobca osvedčil prostredníctvom prebiehajúcich exekučných konaní, konkretizovaných v odvolaní, že doposiaľ bezvýsledne vymáha voči žalovanému 1 svoje majetkové nároky finančnej povahy spolu vo výške 28.452,18 EUR a voči žalovanému 1 sú vedené početné ďalšie exekučné konania, ktoré sú vzhľadom na účelovo deklarovaný nedostatok majetku bezvýsledné. V nedostatočnom rozsahu súd preveroval aktuálny rozsah záväzkov žalovaného 1 voči veriteľom.

Rozsudok okresného súdu bol doručený do vlastných rúk žalobcu dňa 16. 04. 2012. Žalobca k odvolaniu podal aj doplnenie odvolania osobne na Okresnom súde Lučenec dňa 19. 06. 2012.

K odvolaniu sa písomne vyjadrili žalovaní v 1. až 4. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorí poukázali na tú skutočnosť, že žalobca vo svojom odvolaní vytrháva z konceptu rozhodnutia prvého stupňa len tú časť, v ktorej konajúci súd uvádza, že v konečnom dôsledku je žalovanému 1. „vnučené“ vlastníctvo, avšak opomína tú časť rozhodnutia, v ktorej konajúci súd uvádza, že nedostatok naliehavého právneho záujmu je daný z dôvodu, že v dôsledku požadovaného určenia sa žalobca nestane vlastníkom nehnuteľností a ani mu na takomto základe nevznikne právo na prevedenie nehnuteľností do jeho vlastníctva. Podľa jeho názoru nie je daný naliehavý právny záujem žalobcu (ani vecná legitímácia žalobcu) na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nakoľko žalobca nebol účastníkom sporného právneho úkonu, pričom ani prípadným určením vlastníckeho práva sa nezmení právne postavenie žalobcu. Ani samotné určenie vlastníckeho práva žalovaného 1 by automaticky neznamenalo, že by bol žalobca v ním vedenej exekúcii úspešný. Poukázal aj na právny názor Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 20Cdo/2357/1998, ktorý podporuje právny názor žalobcov o nedostatku naliehavého právneho záujmu, ako aj nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, v zmysle ktorého, ak sa žalobca v dôsledku požadovaného určenia podľa svojho vlastného tvrdenia nestane vlastníkom veci, a ani mu na tomto základe nevznikne právo na prevedenie veci do jeho vlastníctva, potom nemôže byť ani daný naliehavý právny záujem na takomto určení. Rozsudok okresného súdu žiadal ako vecne správny potvrdiť a uplatnil si právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré vo vyjadrení aj vyčíslil sumou 125,03 EUR.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) viazaný jeho rozsahom a dôvodmi, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 1, 2 O. s. p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 148/2011 Z. z.) a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd poukazuje predovšetkým na tú skutočnosť, že v zmysle ust. § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa odvolanie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Žalobcovi bol rozsudok okresného súdu doručený do vlastných rúk dňa 16. 04. 2012, a preto do uplynutia odvolacej lehoty mohol rozšíriť alebo doplniť svoje odvolanie (do 15 dní od doručenia rozhodnutia). Žalobca odvolanie doplnil podaním, ktoré došlo okresnému súdu dňa 19. 06. 2012, a teda, až po uplynutí lehoty, v ktorej bolo možné rozsah a dôvody odvolania rozšíriť. Pokiaľ žalobca doplnením odvolania rozširoval rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, v tomto rozsahu odvolací súd na doplnenie odvolania neprihliadol.

Podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Pokiaľ žalobca v odvolaní odôvodňoval podané odvolanie ustanovením § 205 ods. 2 písm. c) O. s. p., a to, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, žalobca neuviedol, ktoré dôkazy, ktoré sú potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností v súdnej veci, prvostupňový súd nevykonal a z tohto dôvodu odvolací súd odvolanie žalovaného považuje za nedôvodné.

Pokiaľ žalobca odôvodňoval odvolanie ust. § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p., a teda, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd takéto nesprávne právne posúdenie veci v konaní nezistil. Naopak, podľa názoru odvolacieho súdu, prvostupňový súd vykonal náležite a dostatočne dokazovanie vo veci a zistil skutkový stav veci, z ktorého aj vyvodil správny právny záver o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti určovacej žaloby podľa ust. § 80 písm. c) O. s. p., musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov práve navrhovaným určením. Ak žalobca naliehavý právny záujem na takomto určení neosvedčí, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že tá - ktorá určovacia žaloba nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom (procesným nástrojom) ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. Najvyšší súd SR už v rozsudku sp. zn. 3Cdo 98/2004 (na ktoré poukázal aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 91/2006) uviedol, že určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak ňou požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo, teda najmä vtedy, ak vyriešenie predbežnej otázky ešte neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného vzťahu alebo práva. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ by aj bol v konaní žalobca úspešný v konaní o určení vlastníckeho práva žalovaného 1, takýmto rozhodnutím by sa právny stav žalobcu v ničom nezmenil a nedošlo by takýmto rozhodnutím k naplneniu jeho práva na primeranú právnu ochranu.

Vzhľadom k tomu, že v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody, odvolací súd poukazuje na to, že sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, a preto rozsudok okresného súdu vo veci samej, ako aj vo výroku o náhrade trov konania, ktorý samostatne žalobca odvolaním ani nenapadol, ale ide o závislý výrok od rozhodnutia vo veci samej, odvolací súd potvrdil.

Podľa ust. § 151 ods. 1 O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie citované ust. § 151 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodol o návrhu na náhradu trov konania žalovaných 1. až 4., ktoré si uplatnili a vyčíslili žalovaní 1. až 4. v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu. Žalobca si právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto o jeho nároku o náhrade trov odvolacieho konania, ani o nárokoch žalovaných v 5. a 6. rade odvolací súd nerozhodoval.

Trovy odvolacieho konania žalovaných v 1. až 4. rade pozostávajú z trov odvolacieho konania, pozostávajúcich z odmeny ich právneho zástupcu - advokáta za 1 úkon právnej služby v sume 117,40 EUR (podanie vyjadrenia k odvolaniu) podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, 1 x režijného paušálu v sume 7,63 EUR podľa ust. § 16 ods. 3 tej istej vyhlášky, a teda v sume spolu 125,03 EUR, keď odvolací súd základnú sadzbu

tarifnej odmeny znížil o 50%, keďže ide o spoločné úkony právneho zástupcu pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb (§ 13 ods. 2 tej istej vyhlášky).

Náhradu trov odvolacieho konania je povinný žalobca zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalovaných 1. až 4. v zmysle ust. § 149 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.